

Jubilejná X. Túlačka po strednom Ponitří skačianskym a šimonovianskym chotárom

Skačany a ich národné kultúrne pamiatky a prastará oskoruša, niekoľko miliónov rokov staré morské dno vo Veľkých Kršteňanoch, staroveký kostol a Vodný hrad v Šimonovanoch boli tými najväčšími lákadlami jubilejnej X. Túlačky po strednom Ponitří. Naše pozvanie na nenáročnú turistiku tradične spojenú s poznávaním krás rodného kraja prijali iba cezpoľní...

V Skačanoch účastníkov Túlačky privítala Eva Struhárová, ktorá pútavou formou vyrozprávala a poukazovala všetko, na čo je ako rodená Skačianka hrdá. Jubilujúci kostol s výzdobou z darov zeme, Trojičný stĺp, kaplnku sv. Barbory z roku 1731 s pôvodnými freskami, obnovené základy zaniknutého stredovekého kostola sv. Juraja nad obcou, atď. Malebný skačiansky chotár ponúkol nielen pekné výhľady na krajinu a pohľady na množstvo zveri, ale aj ochutnávku plodov zo vzácnnej dvestoročnej oskoruše. Po zídení z kopcov Slavčov a Vrchy sa turisti zastavili vo Veľkých Kršteňanoch pri morskom dne, kde im slečna Emília Drabiková vysvetlila vedeckú hodnotu lokality. V kostole v Šimonovanoch už na účastníkov Túlačky čakal správca farnosti Rudolf Oliš, ktorý veľmi ochotne poukazoval najväčšie vzácnosti kostola – od nápisu vo veži z roku 1717, až po vzácnu oltára z 18. storočia. Pri Vodnom hrade sme vítali účastníkov šimonovianskym chlebom s cibuľou. (Cibuľu od Skačancov - cibuliarov sa nám na počudovanie nepodarilo zohnať.) Chvíle oddychu po prejdých kilometroch spríjemňovali pesničky skupiny Folktón, videoprezentácia a výstava fotografií o desaťročnej turistickej a environmentálnej činnosti nášho klubu pre verejnosť. Zlatým klincom programu bolo mimoriadne zaujímavé rozprávanie Kataríny Strakovej o histórii Vodného hradu a o živote posledných potomkov rodu Šimoniovcov.

Aj v tomto roku si túlačkári do 15 rokov merali svoju zdatnosť a vedomosti v súťaži. Prvé ceny – olympijské plecniaky si domov odniesli víťazi štyroch kategórií – z mladších Viktória Bezdeková zo Skačian a Nikolas Rihár z Partizánskeho, zo starších Adriana Galová z Chynorian a Silvester Bebjak zo Skačian. V najmladšej kategórii detí do 6 rokov ceny putovali do Veľkého Klíža. Práve z tejto podhorskej obce a Klátovej Novej Vsi prišla pod vedením učiteľky Zuzany Dolnej najväčšia výprava. Aj ostatné deti na Túlačku priviedli učiteľky - z Chynorian Marta Podmanická, zo Skačian Zuzana Šútorová, z Veľkých Uheriec Daniela Balážková, z Jacoviec Martina Krhútová... Ďakujeme.

Organizátori z KST Kamarát Partizánske

Najlepší v súťaži TUBEMUSO

(túlačkový beh múdrej sovy), vrátane umiestnenia našich členov:

Mladšie žiačky:

- 1. Viktória Bezdeková zo Skačian*
- 2. Ivana Mináriková z Veľkých Uheriec*
- 3. Miriam Hrádelová z Klíža*
- 4. Nikola Rihárová z KST Kamarát*

mladší žiaci:

- 1. Nikolas Rihár z KST Kamarát*
- 2. Martin Ondulič z Klíža*
- 3. Daniel Rihár z KST Kamarát*

staršie žiačky:

- 1 Adriana Galová z Chynorian,*
- 2. Kristína Ježová z Chynorian*
- 3. Natália Mosná z KST Kamarát*
- 4. Katarína Rihárová z KST Kamarát*
- 7. Daniela Bohušová z KST Kamarát*

starší žiaci:

Silvester Bebjak zo Skačian
Andrej Mozola z Chynorian
Jakub Bezák z Chynorian

Cena pre najstatočnejšie dieťa – veľká čokoláda pre šesťročnú Katarínu Mosnú za prejdenie veľkej dospeláckej trasy!!!

ÚPRIMNE ĎAKUJEM

- ***mojej rodine*** za trpezlivosť a ochotu pomôcť za každú cenu – ***Alenke*** (ktorá bola len týždeň po operácii a mala ležať v posteli) za metodickú pomoc pri Túlačey, za inštalovanie výstavy, a za všeobecnú pomoc, ***Pet'ovi a Vladkovi*** za odvoz a dovoz stolov, lavíc, paravánov, nákupov a za všetko, aj za tvorbu bulletinov..., ***Jurajovi*** za technické zázemie a ochotu pomáhať Ale, ale najmä za sponzorské darčeky ako ceny, ***Jarkovi a Macke a Natke***, ale aj ***Katke a Radkovi a Dade*** za pomoc pri upratovaní hradu...

- **priateľom z Kamaráta** – **Emilovi Benkovi** za pomoc pri hľadaní túlačkovej trasy, **Majke Krištofovej** za dozor nad skupinou detí na kratšej túlačkovej trase a pri prezentácii, **Mat'ovi Vičanovi** z Radošiny – za to, že z takej diaľky prišiel, aby mohol založiť oheň, natierať masťou chlieb, krájať cibuľu... atď., **Janke, Jankovi, Jožkovi a Rihárovcom** za upratovanie
- **lektorkám a sprievodkyniam** – učiteľke **Eve Struhárovej zo Skačian** a jej spoluobčiankam z OZ Šanca a nádeje **Márii Miklašovej a Marianne Ďurišovej, Emílii Drabikovej z Veľkých Krštenian, učiteľke Kataríne Strakovej zo Šimonovian**, ale aj pánovi farárovi **Rudolfovi Olišovi** za prístup do kostola
- **učiteľkám** – ktoré priviedli deti na turistiku z okolitých dedín (menovala som ich v oficiálnom článku pre týždenník Tempo),
- **všetkým ostatným turistom** – z Veľkého Klíža, najmä manželom **Bujnovcom** a ich rodine, **Topolčiancom, Tesárčancom...**
- **jedinej Šimonovianke** – **Danke Šiškovej**, ktorá ako jediná Partizánčanka (okrem členov KST Kamarát) prejavila záujem pomôcť pri organizovaní našej Túlačky...
- **rodinke Harcegovcov** zo skupiny **Folktón** za príjemnú atmosféru s ich pesničkami...
- **mestu Partizánske, či skôr primátorovi** za „poslednú“ dotáciu 150 eur na štyri plecniaky ako ceny pre víťazov a dopravu autobusom...

Ďakujem všetkým...

vedúca klubu **Ala Borszéková**

*****

Neoficiálne

Už v utorok, štyri dni pred akciou ma chytalo zúfalstvo, keď meteorológovia hlásili na sobotu katastrofálne počasie. Rázne som rozhodla, že akcia bude, aj keby traktory a oračky z neba padali. Ihneď sme s Alou riešili mokrý variant Túlačky, ktorý spočíval v presune len autobusom a v súťaži v interiéri Vodného hradu testovým spôsobom. Takmer štyri komplet večery som strávila pri počítači, aby som vybrala asi tisíc fotiek na prezentáciu desaťročnej činnosti KST Kamarát, čo si odnieslo najmä moje „psychické“ zdravie. Keď sa mi však v stredu okrem Veľkoklížancov neohlásili žiadne učiteľky, vedúci ani deti, vedela som, že je zle... Účasť bude minimálna.

V piatok Vladko s Peťom previezli stoly a lavice z agentúry APC, paravány z MsÚ a nákupy do Vodného hradu, a spolu s Emilom a Alou sme všetci piati resp. šiesti (Juraj) riešili – čo, kde a ako. O 20.30 h sme boli doma, ja som sa pustila variť fazuľovicu s údeným kolenom (tri kilá fazule mi darovala sestra Betka), okolo 22. hodiny prišli Myjaváci... Tiež sa naháňali.

Sumarizovala som piatkové mínusy:

* nepríde Vladko s Mimou, idú na svadbu Stanovi Medovi – to sme však vedeli dávno

* do dnešného dňa mi pozvánku neumiestnili na webovú stránku mesta Partizánske

* zlé počasie a citelné ochladenie

* okrem Klížancov sa neozvala ani jedna učiteľka ani vedúca

* napriek poštou – písomne poslaným pozvánkam a pozvánkam cez internet nikto z vedenia mesta, z poslancov MsZ, z riaditeľov stredných a základných škôl celého okresu ... nikto sa neozval, neprejavil záujem

* sľúbené veľkobielské koníky od Mira Slivku neprídu, lebo koniarky sa pohnevali a Miro musí náhle do roboty,

* tvorivé dielne – výroba handrových bábik (na ktoré som zakúpila látky a iný materiál za 10 eur) tiež nebudú, lebo sľúbená „lektorka“ tiež odrazu nemôže a tá druhá príde, len ak bude pršať... (neprišla, ani nezavolala)...

Tých mínusov bolo viac, ale nechce sa mi všetky písať... Spalo sa mi ťažko.

V sobotu ráno v deň D bol Peťo už o 6.30 h pre čerstvý šimonoviansky chlieb a ja už o 7.45 h pred fontánou nadopovaná vitamínmi a liekmi proti bolesti hrdla a hlavy, od horúčky. Tam už od 7.30 h vyčkávali naši najmladší účastníci z Veľkého Klíža so svojimi vedúcimi Zuzkou a Katkou a ďalšími dospelákmi. Aby mohli prísť, museli vstávať už o 5.00 h! To by mestské deti nedokázali! Klobúk dolu pred ich statočnosťou. Nehovoriac o tom, že ráno poprchalo a bolo zamračené. Stále nás bolo strašne málo. Vlak od Topoľčian prišiel až po 8. hodine a chválabohu prišli aj ďalší... Nakoniec sa nás dalo dohromady vyše päťdesiat a v Skačianoch sa pridali domáci a Veľkouherčania, takže na prezenčke sa objavili čísla nad 70...

NIKTO, ANI NOHA z Partizánskeho...!!! (okrem našich členov)

Dospelí išli všetci pešo, deti sme dali doviezť do Skačian autobusom. Šoférom bol Dodo Halák, ktorý popoludní prísť nemohol. Preto som si dovolila zavolať šéfovi HK Danlog, majiteľovi autobusu, či nám môže zabezpečiť dopravu aj popoludní, tak ako som ho prosila v meili. Tón, s akým sa so mnou Ján Šurgan bavil, nebudem radšej popisovať, rozčúlene tvrdil, že nemá šoféra... Povedala som, že rešpektujem a beriem na vedomie jeho „problémy“ a poďakovala som mu aspoň za rannú dopravu (ktorá samozrejme nebude zadarmo., Vraj, ak šoféra zoženie, dá mi vedieť... (Nedal. Nezavolal...)

V Skačanoch sa nás veľmi nadšene ujala pani učiteľka z Gymnázia – inak domáca Skačianka Eva Struhárová, ktorá dokázala deti i dospelých zaujať natol'ko, že sme v Skačanoch nakoniec strávili vyše hodiny. Ja som však akosi nestíhala vnímať jej rozprávanie, riadiť presuny a zároveň aj fotografovať. Musím však priznať, že najviac ma fascinovali pôvodné fresky v kaplnke z 18. storočia a prastaré peniažteky z morského dna z cintorína. Pri základoch kostola sv. Juraja sme sa rozdelili na dve skupiny – deti po kratšej poľnej ceste popod salaš viedla Majka. Dospelých, vrátane štyroch najstatočnejších detí – Katky a Natálky z Myjavy, Danielky z Prievidze, Magdalénky z Jacoviec – na dlhej trase som si zobrala na starosť ja, nakoľko iba ja som vedela, kde sa nachádza skačianska dvestoročná oskoruša, ktorú sme „objavili“ len štyri dni pred Túlačkou (píšem o nej v inej časti našej webovej stránky – ekoaktivity)...

Na dospeláckej trase najviac zabodovala šesťročná Katka, ktorá bežala dopredu a pokrikovala: pohnite sa! I keď bolo zamračené, výhľady boli aspoň na Skačany, Hradište a časť Partizánskeho. Pri starej oskoruši sme sa najedli plodov, ktorých tam bolo nielen na zemi, ale ešte aj na strome neúrekom. Pred týždňom tu kamarát Skačanec Janko Havalda nazbieral vyše tristo kilov. Na Sviniu horu sme nešli, prešli sme len jej úpäťm aj preto, lebo výhľady neboli. Na vrchu Slavčov dokonca vyšlo na pár minút slnko, takže sme sa museli vyzliekať z búnd. Najskôr sme zazreli skupinu srniek, potom tesne nad salašom stádo laní so statným jeleňom. Bol to zážitok. A keď na vrchu Vrchy okolo nás jazdila na koni mladá kočka, najmä malé baby jásali a Katka sa odvtedy hrala na koníka.

Vo Veľkých Kršteňanoch pri morskom dne sme sa práve míňali so skupinou detí, ktoré viedla Majka. Išli popredu a my sme si zatiaľ vypočuli slečnu Emíliu, ktorá nám stručne povedala niečo o tejto vedcami navštevovanej lokalite. Páčila sa mi jej kritika na vedenie obce, ktoré sa nepostaralo o neporiadok za kultúrnym domom, kde sme boli. Slečna skritizovala aj spôsob, ako vybudovala obec chodník a informačné tabule a že nezabezpečila inú ochranu tejto vzácnej lokality.

Do Šimonovian sme išli pešo po hlavnej ceste. Decká boli také šikovné, že sme boli pri Vodnom hrade už o 12.30 h. Naša štvorčlenná zabezpečovacia skupina na hrade - Ala, Juraj, Peťo a Martin – mala čo robiť, aby stihla pripraviť oheň, čaj, cibuľové chleby, výstavu inštalovali už počas našej prítomnosti. Do šimonovianskeho kostola sme išli až o 13.00 h, tak sme boli dohodnutí s pánom farárom. Avšak nie všetkým sa chcelo vracieť do kostola, takže mnohí ostali pri opekačke pri hrade.

Do hradu sme sa vrátili po 13.30 h a to mi už Veľkoklížania oznámili, že musia odísť na autobusový spoj, lebo ďalší ide až večer neskoro. Keďže mi pán Šurgan stále neoznámil, že má šoféra, Peťo mi sľúbil, že deti do Klíža poodváža autom. Avšak, napokon sme zistili, že deti potrebujú sedačky a tie sme nemali... Okamžite, narýchlo sme zvolali rozhodcov na súťaž (smutné, že väčšina dospelákov nechcela ísť na trať...), len aby sa jej mohli klížske deti zúčastniť. Naozaj narýchlo. Ale regulérne... Stihli sme vyhodnotiť iba kategóriu deti do 6 rokov s mamičkami a víťazovi z Klíža Jakubkovi Špidlochovi a jeho pani učiteľke Zuzke odovzdať ceny – tričko a koženú loptu. Klížske deti priamo zo súťaže utekali pešo na autobusovú stanicu do centra

mesta. Ostatné ceny sme odovzdali učiteľke a vedúcej Zuzke Dolnej, ktorej tam autom prišli mama Irenka Bujnová, manžel a malička, asi ročná dcérka, ktorú krátko pred súťažou kojila. Veľmi, veľmi sme sa jej ospravedlňovali, že sme sľúbený autobus neposkytli, lebo... A práve oni Veľkoklížanci by si najviac zaslúžili byť s nami, oslavovať našu desaťročnicu...

Po odchode Veľkoklížancov sme robili oficiálne odovzdávanie cien. Najviac cien si zobrali so sebou Chynoranci, z toho jednu prvú. Lenže Skačanci boli len traja a z toho hneď dve deti vyhrali dve prvé miesta! Pred vyhodnotením i po vyhodnutí nám hrali Harcegovci – starší i mladší Tibor, mama Anička a dcéra Martinka. Nikto iný z folkáčov na akciu neprišiel. A nakoniec prišla aj pani učiteľka Katka Straková zo Šimonovian, ktorá nám porozprávala všetko možné o panstve Vodného hradu i o jeho architektúre a erbe. Nakoniec vysvitlo, že je to Peťova bývalá kolegyňa, takže si mali čo povedať aj v tejto oblasti. Po výklade som si treskla do čela: veď Peťo nebol po koláče! Namiesto o jednej šiel po ne o tri hodiny neskôr. Úplne sme na ne zabudli.

Len čo sme poponúkali posledné koláče, pred Vodným hradom zastal autobus Danlog. Autobus prišiel, Šurgan nezavola! A mne polovica účastníkov odišla spojmi... Vystrojila som posledných Topoľčancov a Chynorancov k autobusu, na ktorý mi prispeli po 1 eure dospelí a deti 50 centrov, celkom 11 eur. (Za dopravu od Hádzanárskeho klubu Danlog Partizánske som dostala faktúru na vyše 70 eur... Už to viac komentovať nebudem, každý nech si urobí úsudok sám.)

Na hrade sme ostali sami – iba členovia KST Kamarát. „Oslava“ desiatej Túlačky sa skončila spoločnou večerou – fazuľovicou s údeným mäsom a upratovaním priestorov hradu. A keďže o 16. hodine odišli aj folkáči, lebo niečo mali, a nám nemal kto vyhrávať, lebo ani Vladko tu nebol... o 19. hodine sme už boli doma a ja som si konečne mohla spolu s Katkou namočiť uchodené nohy do horúcej vody, ktorá mi pomohla aj na ubolené hrdlo, kašeľ a stratený hlas. A zdravie celkom...

Konečne to máme za sebou, kamaráti. Dotiahli sme to so ct'ou do desiatky...

Ale už nikdy viac.

Partizánčania opäť sklamali na plnej čiare. Absolútne nemajú záujem poznávať svoj rodný kraj. Už pre nich organizovať nič nebudeme...

A ja chcem v decembri „podať demisiu“.

Ala

PS: Od 5. hodiny začali u nás prehánky...